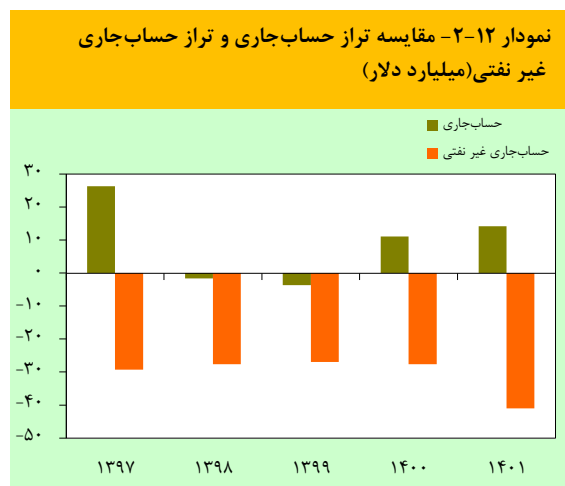
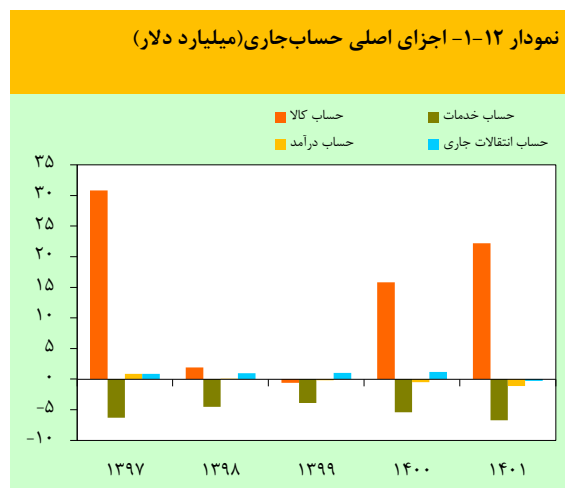

آن به همراه داشت، به طوری که کسری حساب مذکور در سال مورد بررسی به ۶/۷ میلیارد دلار رسید. در همین سال حساب درآمد، کسری معادل ۱/۱ میلیارد دلاری را تجربه کرد و حساب انتقالات جاری ۲۹۸ میلیون دلار کسری داشت.

۱۲-۱- تحولات مهم تراز پرداخت‌های خارجی ایران

در سال ۱۴۰۱، اگرچه تحولات صادرات و واردات گمرکی کشور به عنوان مهم‌ترین اجزای تشکیل‌دهنده صادرات غیر نفتی و واردات کالا، منجر به بروز کسری بازرگانی گمرکی شد، اما افزایش قیمت جهانی نفت خام، افزایش مازاد حساب کالا را در مقایسه با سال ۱۴۰۰ رقم زد. همچنین، افزایش تردد فرامرزی کالا و مسافر بواسطه اثرگذاری بر ارایه خدمات در حوزه مسافرت و حمل و نقل کالا و مسافر، آثار خود را در افزایش عملکرد صادرات و واردات خدمات بر جای گذاشت. طی سال ۱۴۰۱، برآیند تحولات مذکور، افزایش کسری حساب خدمات را نسبت به سال ۱۴۰۰ به همراه داشت. مجموعه این عوامل، منجر به رشد عملکرد صادرات و واردات در هر دو حوزه کالاها و خدمات در جدول ترازپرداخت‌های کشور و افزایش مازاد حساب جاری شد. همچنین، در این سال به دلیل افزایش خالص مطالبات افراد مقیم از دنیای خارج، بدهکاری حساب مالی و سرمایه نسبت به سال قبل از آن افزایش یافت.

۱۲-۱-۱- حساب جاری

در سال ۱۴۰۱، حساب جاری تراز پرداخت‌ها از ۱۴/۲ میلیارد دلار مازاد برخوردار شد که نسبت به سال قبل از آن، ۲۷/۵ درصد افزایش داشت. علت اصلی افزایش مازاد حساب جاری در سال مورد بررسی، افزایش قابل توجه ارزش صادرات نفتی و غیر نفتی و ایجاد مازاد ۲۲/۲ میلیارد دلاری در حساب کالا بود. در سال ۱۴۰۱، افزایش ارزش صادرات و واردات خدمات، افزایش کسری حساب خدمات را نسبت به سال قبل از

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

جدول ۱۲-۱ خلاصه وضعیت حساب جاری

(میلیون دلار)

	درصد تغییر		سال		۱۳۹۹
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	
حساب جاری	۰	۱۴۲۰۵	۱۱۱۴۴	-۳۶۵۱	
حساب کالا	۰	۲۲۲۴۷	۱۵۸۴۴	-۵۹۱	
حساب خدمات	۳۹/۱	-۶۶۹۱	-۵۳۵۹	-۳۸۵۳	
حساب درآمد	۱۴۰/۰	-۱۰۵۳	-۴۹۵	-۲۰۶	
حساب انتقالات جاری	۱۵/۶	-۲۹۸	۱۱۵۳	۹۹۸	
حساب جاری غیر نفتی (۱)	۲/۳	-۴۰۹۷۷	-۲۷۵۷۹	-۲۶۹۶۳	

۱- منظور از عبارت «غیر نفتی» در تمامی مطالب این فصل، عدم احتساب ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (کدهای تعرفه گمرکی ۲۷۰۹، ۲۷۱۰، ۲۷۱۱ و ۲۷۱۱ صادر و وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران و سایر اشخاص و شرکت‌ها (گمرکی و غیر گمرکی) در آمارهای صادرات و واردات کالا می‌باشد.

۱۲-۱-۱-۱ حساب کالا (تراز بازرگانی)

جهانی و در نتیجه آن افزایش قیمت هر بشکه نفت صادراتی ایران، علت اصلی افزایش مازاد حساب کالا طی این دوره بود. همچنین، افزایش قیمت جهانی کالاهای اولیه عامل اصلی رشد ارزش صادرات و واردات گمرکی در دوره مورد بررسی و در نهایت افزایش ارزش صادرات غیر نفتی و واردات کالا بود.

در سال ۱۴۰۱، ارقام صادرات و واردات کالا^(۱) (فوب) به ترتیب با افزایش ۲۲/۹ و ۱۸/۵ درصدی به ۹۷/۷ و ۷۵/۴ میلیارد دلار رسیدند که در نتیجه آن، مازاد حساب کالای تراز پرداخت‌ها با افزایش ۴۰/۴ درصدی به ۲۲/۲ میلیارد دلار رسید. افزایش ارزش صادرات نفتی ناشی از افزایش قیمت هر بشکه نفت خام در بازارهای

جدول ۱۲-۲ حساب کالا

(میلیون دلار)

	درصد تغییر		سال		۱۳۹۹
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	
حساب کالا (تراز بازرگانی)	۰	۲۲۲۴۷	۱۵۸۴۴	-۵۹۱	
صادرات	۵۴/۰	۹۷۶۵۶	۷۹۴۷۰	۵۱۶۰۱	
واردات	۲۱/۹	۷۵۴۰۹	۶۳۶۲۶	۵۲۱۹۱	
حساب کالای (تراز بازرگانی) غیر نفتی	-۴/۳	-۳۲۹۳۵	-۲۲۸۷۸	-۲۳۹۰۲	
صادرات غیر نفتی	۴۴/۰	۴۲۲۴۶	۴۰۷۴۸	۲۸۲۸۹	
واردات غیر نفتی	۲۱/۹	۷۵۱۸۲	۶۳۶۲۶	۵۲۱۹۱	

جدول ۱۲-۳ ارزش صادرات کالا

(میلیون دلار)

	درصد تغییر		سال		۱۳۹۹	سهم (درصد)
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱		
صادرات کالا	۱۰۰/۰	۲۲/۹	۵۴/۰	۹۷۶۵۶	۷۹۴۷۰	۵۱۶۰۱
صادرات نفتی (۱)	۴۸/۷	۴۳/۱	۶۶/۱	۵۵۴۱۰	۳۸۷۲۳	۲۳۳۱۲
منظور شده در آمار گمرک (۲)	۱۲/۴	۵۱/۲	۲۰/۷	۱۴۹۱۷	۹۸۶۴	۸۱۷۱
صادرات غیر نفتی	۵۱/۳	۳/۷	۴۴/۰	۴۲۲۴۶	۴۰۷۴۸	۲۸۲۸۹

۱- شامل ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی (کدهای تعرفه گمرکی ۲۷۰۹، ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران و ... (گمرکی و غیر گمرکی) می‌باشد.
۲- ارزش صادرات مایعات گازی و فرآورده‌های نفتی (کدهای تعرفه گمرکی ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) صادر شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و پخش، ملی پخش و سایر شرکت‌ها و اشخاص که در آمار صادرات گمرک منظور شده است.

۱- رقم صادرات و واردات کالای جدول تراز پرداخت‌ها شامل مجموع ارزش مبادلات کالایی گمرکی و غیر گمرکی است.

در سال ۱۴۰۱، افزایش ۱۸/۲ درصدی واردات کالاهای غیر نفتی و افزایش ۳/۷ درصدی صادرات کالاهای غیر نفتی منجر به افزایش ۴۴/۰ درصدی کسری حساب کالای غیر نفتی نسبت به سال قبل از آن گردید که در نتیجه آن کسری مذکور به ۳۲/۹ میلیارد دلار رسید. در این سال، سهم صادرات نفتی از کل صادرات کالا ۵۶/۷ درصد بود که نسبت به سال قبل از آن ۸/۰ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال مورد بررسی، با افزایش مازاد حساب جاری و حساب کالا، نسبت ارقام دو حساب مذکور به تولید ناخالص داخلی به ترتیب به ۳/۴ و ۵/۳ درصد رسید. در سال ۱۴۰۱، نسبت صادرات کالا به تولید ناخالص داخلی با افزایش ۳/۶ واحد درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۲۳/۱ درصد و نسبت واردات کالا به تولید ناخالص داخلی با افزایش ۲/۲ واحد درصدی طی همین دوره، به ۱۷/۸ درصد رسید.

جدول ۱۲-۴ ارزش واردات کالا

(میلیون دلار)

سال	درصد تغییر		سال		
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	
۱۳۹۹	۵۲۱۹۱	۶۳۶۲۶	۷۵۴۰۹	۲۱/۹	۱۸/۵
۰/۰۶	۰/۱۷	۲۲۸	۲۱۵/۱	۱۸/۲	۱۸/۲
۵۲۱۹۱	۶۳۶۲۶	۷۵۱۸۲	۲۱/۹		

۱- ارزش گاز طبیعی، مایعات گازی و فرآورده‌های نفتی (کدهای تعرفه گمرکی ۲۷۱۰ و ۲۷۱۱) وارد شده توسط شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی)

جدول ۱۲-۵- نسبت حساب جاری، کالا، صادرات و واردات کالا

(درصد) به تولید ناخالص داخلی (۱)

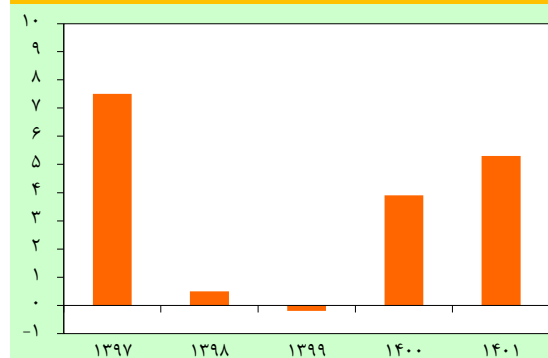
سال	۱۳۹۹ ▲	۱۴۰۰ ▲	۱۴۰۱
نسبت حساب جاری به تولید ناخالص داخلی	-۱/۳	۲/۷	۳/۴
نسبت حساب کالا به تولید ناخالص داخلی	-۰/۲	۳/۹	۵/۳
نسبت صادرات کالا به تولید ناخالص داخلی	۱۸/۴	۱۹/۵	۲۳/۱
نسبت واردات کالا به تولید ناخالص داخلی	۱۸/۶	۱۵/۶	۱۷/۸

۱- به قیمت بازار و برحسب قیمت‌های جاری، نرخ ارز مبنای محاسبه تولید ناخالص دلاری به صورت میانگین موزونی از نرخ‌های اعلامی در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در حوزه حواله، اسکناس و حواله کالاهای اساسی و ضروری با لحاظ حجم معاملات ارزی انجام شده با هر یک از نرخ‌های مذکور در یک ماه گذشته به عنوان وزن آنها در نظر گرفته شده است.

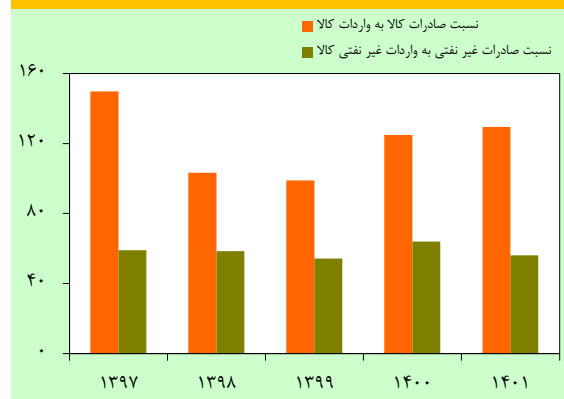
۱۲-۱-۱-۲ حساب خدمات

در سال ۱۴۰۱، کسری حساب خدمات با افزایش ۲۴/۸ درصدی نسبت به سال قبل از آن به حدود ۶/۷ میلیارد دلار رسید. در این سال، صادرات و واردات خدمات به ترتیب با تغییر ۵۱/۹ و ۳۹/۷ درصدی نسبت به سال قبل از آن به ۹/۹ و ۱۶/۶ میلیارد دلار افزایش یافتند. بهبود صنعت گردشگری به دنبال افزایش تقاضا و حذف یا کاهش محدودیت‌های اعمال‌شده در خصوص تردد فرامیزی کالا و مسافر در بسیاری از کشورها، علت اصلی رشد قابل توجه ارزش صادرات و واردات خدمات بود که از یک طرف با افزایش حجم بازرگانی خارجی و تعداد مسافرت‌های خارجی و از

نمودار ۱۲-۳- نسبت تراز بازرگانی خارجی به تولید ناخالص داخلی (۱۴۰۰=۱۰۰) (درصد)

نمودار ۱۲-۴- تناسب صادرات و واردات (درصد)

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

واردات خدمات به ویژه در حوزه‌های خدمات «مسافرت» و خدمات «حمل و نقل بار» و «حمل و نقل مسافر» برجای گذاشت.

طرف دیگر با افزایش نرخ کرایه حمل بار و مسافر در نتیجه افزایش تقاضای حمل و نقل، آثار خود را در افزایش عملکرد صادرات و

جدول ۱۲-۶- حساب خدمات

(میلیون دلار)

سهام (درصد)	درصد تغییر		سال			
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۳۹۹	
حساب خدمات	-	۲۴/۸	۳۹/۱	-۶۶۹۱	-۵۳۵۹	-۳۸۵۳
صادرات	۱۰۰/۰	۵۱/۹	۷۰/۴	۹۹۰۲	۶۵۱۸	۳۸۲۴
حمل و نقل	۲۸/۱	۸/۹	۲۳/۶	۲۷۸۵	۲۵۵۷	۲۰۶۸
مسافرت	۴۹/۴	۱۶۳/۹	۳۳۹/۶	۴۸۹۳	۱۸۵۴	۴۲۲
خدمات ساختمانی	۵/۵	-۱/۷	۹۷/۸	۵۴۶	۵۵۶	۲۸۱
سایر خدمات	۱۶/۹	۸/۲	۴۷/۳	۱۶۷۸	۱۵۵۱	۱۰۵۳
واردات	۱۰۰/۰	۳۹/۷	۵۴/۷	۱۶۵۹۳	۱۱۸۷۷	۷۶۷۷
حمل و نقل	۲۲/۰	۲۱/۰	۲۴/۴	۳۶۵۶	۳۰۲۱	۲۴۲۹
مسافرت	۵۳/۰	۷۶/۰	۹۵/۹	۸۷۸۸	۴۹۹۳	۲۵۴۹
خدمات ساختمانی	۳/۴	-۷/۶	۳۹۱/۲	۵۶۳	۶۰۹	۱۲۴
سایر خدمات	۲۱/۶	۱۰/۲	۲۶/۴	۳۵۸۵	۳۲۵۴	۲۵۷۵

طی سال مورد بررسی، درآمد سرمایه‌گذاری معادل ۲/۴ درصد افزایش داشت و در مجموع دریافت‌های حساب درآمد نسبت به عملکرد سال ۱۴۰۰ حدود ۱۰/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سمت پرداخت‌های حساب درآمد نیز جبران خدمات کارگران در پی افزایش مهاجرت اتباع افغانی به کشور ۳۶۵/۶ درصد افزایش و هزینه سرمایه‌گذاری معادل ۲/۲ درصد کاهش یافت. برآیند تحولات مذکور منجر به افزایش ۱۱۲/۹ درصدی کسری این حساب طی سال مورد بررسی شد.

۱۲-۱-۱-۳- حساب درآمد

در سال ۱۴۰۱، خالص مبادلات انجام شده در حساب درآمد، شامل دریافت‌ها و پرداخت‌ها بابت «جبران خدمات کارگران» و «درآمد و هزینه سرمایه‌گذاری» نشان‌دهنده پرداخت ۱/۱ میلیارد دلار درآمد، توسط افراد مقیم، بابت استفاده از عوامل تولید غیر مقیم است. در این سال، میزان افزایش دریافت‌ها بابت جبران خدمات نیروی کار ۵۱/۸ درصد برآورد گردید که علت عمده آن افزایش تعداد نیروی کار ایرانی در کشورهای خارجی بود. همچنین

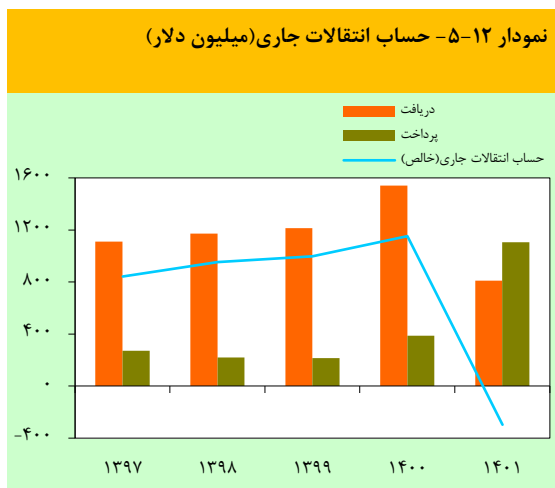
جدول ۱۲-۷- حساب درآمد

(میلیون دلار)

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
حساب درآمد	۱۱۲/۹	-۱۰۵۳	-۴۹۵	-۲۰۶
دریافت	۱۰/۸	۱۴۱۴	۱۲۷۶	۱۲۸۴
جبران خدمات کارگران	۵۱/۸	۳۳۰	۲۱۷	۵۳
درآمد سرمایه‌گذاری	۲/۴	۱۰۸۵	۱۰۵۹	۱۲۳۱
پرداخت	۳۹/۴	۲۴۶۸	۱۷۷۱	۱۴۹۰
جبران خدمات کارگران	۳۶۵/۶	۹۳۱	۲۰۰	۱۸۳
هزینه سرمایه‌گذاری	-۲/۲	۱۵۳۶	۱۵۷۱	۱۳۰۸

۱۲-۱-۱-۴- حساب انتقالات جاری

در سال ۱۴۰۱، حساب انتقالات جاری حدود ۲۹۸ میلیون دلار کسری داشت. این در حالی است که حساب مذکور در سال ۱۴۰۰ به علت دریافت غرامت از انگلیس از مازاد ۱/۲ میلیارد دلاری برخوردار بود.

۱۲-۱-۲- حساب مالی و سرمایه

در سال ۱۴۰۱، حساب مالی و سرمایه ترازپرداخت‌های کشور به میزان ۱۹/۱ میلیارد دلار بدهکار گردید که نسبت به بدهکاری سال قبل از آن معادل ۸۶/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این میزان بدهکاری، معادل ۶/۱ میلیارد دلار مربوط به پرداخت حساب سرمایه و ۱۳/۰ میلیارد دلار مربوط به بدهکاری حساب مالی بود. حساب سرمایه ترازپرداخت‌ها عمدتاً شامل انتقالات سرمایه‌ای (بخشش بدهی‌ها یا انتقالات مهاجران) و مبادله دارایی‌های تولید نشده غیر مالی با خارج از کشور و

حساب مالی شامل مبادلات انجام شده در سرفصل‌های سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، سرمایه‌گذاری در سبد مالی، سایر سرمایه‌گذاری‌ها و تغییرات دارایی‌های ذخیره می‌باشد.

جدول ۱۲-۸- حساب مالی و سرمایه (میلیون دلار)

درصد تغییر		سال			
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۸۶/۷	۱۳۲/۶	-۱۹۱۰۲	-۱۰۲۲۹	-۴۳۹۸	حساب مالی و سرمایه
-۱۹/۶	۲۷/۷	-۶۰۶۳	-۷۵۴۴	-۵۹۰۶	حساب سرمایه
۳۸۵/۷	۰	-۱۳۰۳۹	-۲۶۸۵	۱۵۰۸	حساب مالی

۱۲-۱-۲-۱- حساب سرمایه

در سال ۱۴۰۱، بدهکاری حساب سرمایه با کاهش حدود ۱۹/۶ درصدی نسبت به سال قبل از آن به حدود ۶/۱ میلیارد دلار رسید. در بررسی‌های صورت گرفته، عمده بدهکاری حساب سرمایه ناشی از خرید املاک و مستغلات توسط افراد مقیم در خارج از کشور بود. براساس گزارش موسسه آمار ترکیه، تعداد خانه‌های خریداری شده توسط ایرانیان در این کشور در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن ۳۰/۸ درصد کاهش یافت.

۱۲-۲-۱-۲- حساب مالی

در سال ۱۴۰۱، حساب مالی ترازپرداخت‌ها معادل ۱۳/۰ میلیارد دلار بدهکار شد که نسبت به سال قبل از آن حدود ۳۸۵/۷ درصد افزایش داشت. علت عمده بدهکاری حساب مالی در سال مورد بررسی، بدهکاری سرفصل «سایر سرمایه‌گذاری‌ها» بود.

جدول ۱۲-۹- حساب مالی (میلیون دلار)

درصد تغییر		سال			
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۳۸۵/۷	۰	-۱۳۰۳۹	-۲۶۸۵	۱۵۰۸	حساب مالی
☐	-۹۳/۰	۱۳۶۴	۹۷	۱۳۸۸	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی(خالص)
-۱۸/۵	۰	-۲۰۳	-۲۴۹	۱۲۹	سرمایه‌گذاری در سبد مالی(خالص)
☐	-۱۷/۳	-۱۰۱۶۷	-۱۶۳۷	-۱۹۸۱	سایر سرمایه‌گذاری‌ها(خالص)
۳۵۰/۵	۰	-۴۰۳۳	-۸۹۵	۱۹۷۲	دارایی‌های ذخیره

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

کشور، منجر به افزایش خالص ورود سرمایه خارجی به کشور

در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن شدند.

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در کشور

در سال ۱۴۰۱، مطابق آمار دریافتی از سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، مجموع ورود سرمایه خارجی به کشور تحت پوشش قانون «تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی» ۶۸۷/۴ میلیون دلار بود که نسبت به سال ۱۴۰۰ حدود ۳۱/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. از این میزان ورود سرمایه به کشور، حدود ۵۰۸/۹ میلیون دلار به صورت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی^(۲)، حدود ۹۱/۵ میلیون دلار به ساخت، بهره‌برداری و واگذاری^(۳)، ۸۵/۲ میلیون دلار به روش مشارکت مدنی^(۴) و ۱/۲ میلیون دلار مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی در بورس اوراق بهادار بود.

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

در سال ۱۴۰۱، خالص جریان ورود سرمایه به کشور (سرمایه‌گذاری خارجی در ایران پس از کسر سرمایه‌گذاری ایرانیان در خارج) ۱۳۶۴ میلیون دلار برآورد گردید که نسبت به رقم سال قبل از آن، افزایش قابل توجهی نشان می‌دهد. از مهمترین دلایل رشد قابل ملاحظه خالص ورود سرمایه خارجی به کشور طی سال مورد بررسی، رشد خالص هزینه‌های انجام گرفته در قالب پروژه‌های بیع متقابل در حوزه نفت و گاز^(۱) و همچنین کاهش عملکرد حساب «سرمایه پرداختی به شعب خارج» توسط بانک‌ها بوده که مورد اول با افزایش رقم سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و مورد دوم با کاهش رقم سرمایه‌گذاری ایرانیان در خارج از

جدول ۱۲-۱۰- وضعیت سرمایه‌های خارجی وارده در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

(میلیون دلار)

درصد تغییر	سال				
	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱ (۱)	۱۴۰۰	
θ	-۳۶/۳	-	۸۸۴	۱۳۸۹	سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده
۳۱/۰	۳/۵	۶۸۷/۴	۵۲۵	۵۰۷	تحت قانون سرمایه‌گذاری خارجی
θ	۶۲/۰	-	۵۷	۳۵	بیع متقابل در حوزه نفت و گاز
θ	-۶۴/۳	-	۳۰۲	۸۴۶	سایر ^(۲)

ماخذ: سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران

۱- در سال ۱۴۰۱، رقمی در خصوص سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده به روش بیع متقابل در حوزه نفت و گاز، سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در مناطق آزاد و سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در بورس اوراق بهادار، توسط سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، اعلام نشده است.

۲- شامل سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در مناطق آزاد، سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در بورس اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری خارجی احصاء شده توسط وزارت خانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است (وفق ماده (۲۲) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی)

سرمایه‌گذاری در سبد مالی

بدهکاری حساب سرمایه‌گذاری در سبد مالی در سال ۱۴۰۱، تغییرات حساب «سهام و مشارکت خارجی» بانک‌ها به صورت افزایش دارایی‌های ارزی بانک‌ها در سرفصل مذکور بود.

در سال ۱۴۰۱، خالص مبادلات حساب سرمایه‌گذاری در سبد مالی حدود ۲۰۳ میلیون دلار بدهکار شد که نسبت به سال قبل از آن ۱۸/۵ درصد کاهش داشت. علت اصلی

۲- Foreign Direct Investment (FDI)

۳- Build- Operation- Transfer (BOT)

۴- Civic Participation (CP)

۱- هزینه‌های انجام شده پس از کسر بازپرداخت‌ها، براساس آمار اخذ شده از شرکت مهندسی و توسعه نفت.

سایر سرمایه‌گذاری‌ها

در سال ۱۴۰۱، حساب سایر سرمایه‌گذاری‌ها حدود ۱۰/۲ میلیارد دلار بدهکار شد. بررسی زیرحساب‌های سرفصل سایر سرمایه‌گذاری‌ها طی سال مورد بررسی، نشان‌دهنده افزایش دارایی‌های مالی (مطالبات مالی اشخاص مقیم از غیر مقیم) به میزان ۸/۴ میلیارد دلار و کاهش بدهی‌های مالی به اشخاص غیر مقیم معادل ۱/۸ میلیارد دلار می‌باشد که هر دو تغییر مذکور، در جهت افزایش بدهکاری سرفصل سایر سرمایه‌گذاری‌ها عمل کرد. همچنین، افزایش اعتبارات تجاری در قالب وقفه ایجاد شده در وصول درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت، علت اصلی افزایش دارایی‌های مالی بود. طی سال مورد بررسی، کاهش بدهی‌های مالی

عمدتاً ناشی از کاهش بدهی‌های خارجی در قالب اعتبارات تجاری بود.

بدهی‌های خارجی

در پایان اسفندماه ۱۴۰۱، مجموع تعهدات ارزی کشور (تعهدات بالفعل و بالقوه) به حدود ۱۱/۷ میلیارد دلار رسید. از این میزان، حدود ۵/۵ میلیارد دلار معادل ۴۶/۵ درصد به تعهدات بالقوه اختصاص داشت. رقم کل تعهدات بالفعل خارجی (بدهی‌های خارجی) در پایان اسفندماه ۱۴۰۱، معادل ۶/۳ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه ۱۴۰۰ معادل ۲۷/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۴/۵ میلیارد دلار به بدهی‌های بلندمدت و حدود ۱/۸ میلیارد دلار به بدهی‌های کوتاه‌مدت اختصاص داشت.

جدول ۱۲-۱۱- وضعیت تعهدات خارجی کشور

(میلیون دلار)

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
-۲۷/۶	-۵/۱	۶۲۸۲	۸۶۷۵	۹۱۴۲ تعهدات بالفعل خارجی
-۲۷/۳	-۱۴/۰	۴۴۹۰	۶۱۷۴	۷۱۷۶ بلندمدت
-۲۸/۴	۲۷/۲	۱۷۹۲	۲۵۰۱	۱۹۶۶ کوتاه‌مدت
-۳۱/۶	-۲۶/۱	۵۴۶۴	۷۹۸۷	۱۰۸۰۷ تعهدات بالقوه خارجی(۱)
-۲۹/۵	-۱۶/۵	۱۱۷۴۶	۱۶۶۶۲	۱۹۹۴۹ کل تعهدات خارجی

ماخذ: اداره آمار و تحقیقات ارزی

۱- آمار این ردیف از گزارش‌های آمار ارزی تهیه شده برای مقطع پایان اسفند هر سال می‌باشد.

دارایی‌های ذخیره (دارایی‌های خارجی بانک مرکزی)

در سال ۱۴۰۱، در نتیجه دریافت‌ها و پرداخت‌های ارزی بین افراد و نهادهای اقتصادی مقیم ایران با دنیای خارج، رقم

ناخالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی حدود ۴/۰ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد.